

**Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa lubuskiego
4 lutego 2012 r. – zawody II stopnia (rejonowe)**

Informacje dla ucznia

- W niektórych zadaniach podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz i zaznacz tylko jedną z nich. Jeśli się pomylisz, błąd otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.
- Rozwiązania pozostałych zadań zapisz starannie w wyznaczonych miejscach.
- Ostatnia strona jest przeznaczona na brudnopis, który nie będzie sprawdzany.
- Czas pracy z testem wynosi 60 minut.

Tekst I

- Szukam przyjaciół. Co to znaczy „oswoić”?
- To rzecz dawno zapomniana. To znaczy „stwarzać więzy”.
- Stwarzać więzy?
- Oczywiście – rzekł lis. – Dotychczas jesteś dla mnie tylko małym chłopcem, zupełnie podobnym do stu tysięcy innych małych chłopców. Jestem dla ciebie tylko lisem, podobnym do stu tysięcy innych lisów. Ale jeśli mnie oswoisz, będziemy potrzebni jeden drugiemu. (...)
- Lis zamilkł i spoglądał dłuższą chwilę na Małego Księcia.
- Proszę cię... oswoj mnie – powtórzył.
- Owszem, zgadzam się, ale mam bardzo mało czasu. Muszę jeszcze znaleźć przyjaciół i poznać wiele rzeczy.
- Poznaje się tylko to, co się oswaja – rzekł lis. – Ludzie nie mają czasu nic poznać. Kupują wszystko gotowe w sklepach. Ale ponieważ nie ma sklepów z przyjaciółmi, ludzie nie mają już przyjaciół. Jeżeli chcesz mieć przyjaciela, oswoj mnie!
- Co mam robić? – zapytał Mały Książę.
- Musisz mieć dużo cierpliwości – odpowiedział lis. Najpierw usiądziesz trochę dalej, ot tak, na trawie. Będę spoglądać na ciebie spod oka i nie będziesz nic mówić. Mowa jest źródłem nieporozumień. Ale każdego dnia będziesz mógł się trochę przysunąć. Jeśli przyjdiesz o dowolnej porze, nie będę wiedział, kiedy mam przystroić swe serce... trzeba nam obrzędów.

Na podstawie: A. de Saint-Exupery, *Mały Książę*, Wrocław 1999

1. Zacytuj zdanie, w którym Mały Książę mówi o swoich planach. (0-1)

.....
.....

2. Przekształć podane zdanie złożone w zdanie pojedyncze. (0-1)

Ponieważ nie ma sklepów z przyjaciółmi, ludzie nie mają już przyjaciół.

.....

3. Nazwij środki poetyckie. (0-2)

dowolnej porze –

przystroić serce –

4. Na podstawie tekstu zredaguj instrukcję *Jak zdobyć przyjaciela?* (0-4)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Sformułuj argument uzasadniający słuszność stwierdzenia: *Mowa jest źródłem nieporozumień.* (0-1)

.....
.....
.....

6. Uzupełnij zdania właściwymi formami rzeczownika *przyjaciel*. (0-2)

a) Lis i Mały Książę od niedawna są.....

b) Obaj wiedzą, że prawdziwych poznaje się w biedzie.

c) Inni zazdroszczą łączącej ich więzi.

d) Każdy marzy o takich

7. Nazwij przypadki rzeczownika *przyjaciel*, które wystąpiły w zadaniu 6. (0-2)

a).....

b).....

c).....

d).....

8. Zapisz obok obrazków odpowiadające im związki frazeologiczne. Wyjašnj znaczenie każdego z nich. (0-2)

A.

B.

<p>przyjaźń rz. ż. IVa, DCMc. ~źni; lm. M. ~źnie, zwykle w lp. 'więź między osobami oparta na wzajemnej życzliwości, szczerości, zaufaniu, pomocy; życzliwość, serdeczność'. Serdeczna, prawdziwa, niezachwiana, bezinteresowna, długoletnia, szczera przyjaźń. Darzyć kogoś przyjaźnią. Życ z kimś w przyjaźni.</p> <p style="text-align: right;"><i>Słownik języka polskiego</i></p>
--

9. Z podanego artykułu hasłowego dotyczącego wyrazu *przyjaźń* wyczytasz informacje o: (0-1)

- A. znaczeniu słowa, pochodzeniu, przykładach użycia.
- B. znaczeniu słowa, przykładach użycia, odmianie.
- C. znaczeniu słowa, odmianie, przykładach słów o przeciwstawnym znaczeniu.
- D. znaczeniu słowa, pochodzeniu, odmianie.

10. Rozszyfruj skróty z powyższego artykułu hasłowego: (0-2)

ż. –

Mc. –

11. A. Napisz, jaka reguła ortograficzna łączy podane wyrazy. (0-1)

przyjaźń, przyjaciel, przyjazny, przyjacielski, przyjaźnić się

.....

.....

B. Ułóż te wyrazy w kolejności alfabetycznej. (0-1)

.....

.....

Tekst II

Doskonałym specjalistą od psychologii przyjaźni był Adam Mickiewicz. Któż nie zna wiersza *Przyjaciele*? Poeta w swoim utworze wykazał, że wspólna aktywność jest solą przyjaźni. Przyjaciele spotykają się, aby razem się bawić, dzielić wspólne zainteresowania i rozmawiać. Uzyskać wsparcie emocjonalne. Przyjaciele mogą rozumieć się bez słów lub stworzyć własny słownik pełen skrótów myślowych, powiedzeń, grepsów*. Poszukujemy otwartości i szczerości, bo lubimy się zwierzać.

Dla przyjaźni charakterystyczna jest wolność i dobrowolność w wyborze i działaniu. Przyjaciele muszą traktować siebie nawzajem jako sobie równych. Wiadomo, że bardziej lubimy ludzi podobnych do nas oraz tych, których częściej spotykamy. Przyjaciele powinni stawać jeden za drugim i ramię w ramię znosić przeciwności losu. Niestety, wielka przyjaźń często okazuje się straszną pomyłką.

Na podstawie: Warecki M., Warecki W., *Przyjaźń: jak zjednać prawdziwego powiernika*, Ja, my, oni, „Poradnik Psychologiczny POLITYKI”, tom 3.

* greps - «dowcip, żartobliwa uwaga, zręczne powiedzenie»

12. Objasnienie znaczenia słowa umieszczone pod tekstem nazywa się (0-1)

13. W tabeli zapisano cztery zdania odnoszące się do tekstu. Zdecyduj i zaznacz, czy informacja jest prawdziwa, czy fałszywa. (0-2)

W przyjaźni powinna dominować jedna osoba.	PRAWDA	FAŁSZ
Ludzie chętnie przyjaźnią się z osobami o odmiennych cechach charakteru.	PRAWDA	FAŁSZ
Nie każda przyjaźń wytrzymuje próbę czasu.	PRAWDA	FAŁSZ
Często nie lubimy otwartości i zwierzeń.	PRAWDA	FAŁSZ

14. W zdaniu *Dla przyjaźni charakterystyczna jest wolność...* wyraz *dla* jest: (0-1)

- A. przysłówkiem.
- B. zaimkiem.
- C. spójnikiem.
- D. przyimkiem.

15. Napisz, które z cytowanych zdań jest informacją, a które komentarzem. (0-2)

Doskonałym specjalistą od psychologii przyjaźni był Adam Mickiewicz.

.....

Przyjaciele spotykają się, aby razem się bawić, dzielić wspólne zainteresowania i rozmawiać.

.....

16. Zrób wykres i nazwij części zdania.

Wielka przyjaźń często okazuje się straszną pomyłką. (0-2)

17. Podaj tytuły dwóch lektur opowiadających o przyjaźni. Do każdej dopisz dwa imiona przyjaciół w niej występujących. (0-2)

.....
.....
.....
.....

